

מסורת הש"ס

(א) ר"מ מ"ז, (ב) [לקמן]
 (ג) [לדעו] הו' פטרי
 כדעיוס את שמתין להרוג
 את זה והרג את זה,
 (ד) לקמן מח: (ה) ג"ל כח"ס,
 (ו) [לעיל מב: (ז) (ח) ג"ל]
 רכ"ה, (ט) ר"מ מ"ז,
 (פ) ר"מ, (צ) ג"ל דרכ"ה.

הגהות הב"ח

(א) גם' כחם מנין והלא
דין הוא: (ב) רש"י ד"ה
אם אחרת וכו' לישנא
אחרתא וכו' דנין קל
מחמור בן וכת:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה שור באדם וכו'
דא שור בן יוסף קרר
שור. לקמן פה ע"כ:
שם ד"ה יפה בתן דררר
שובר וקטן וכו'. לקמן פו
ע"כ: תוס' ד"ה ווא תם
הוא המקטן בן כרפי
לעיל. דף מא ע"כ ד"ה
מאחר:

שור שנגח ד' וה' פרק רביעי בבא קמא

כשור גדול ההורג *דהא
(ג) שור או כשב כי יולד:
קטן כעל אדם גדול: שכן
מטור מהן ומזק לא חשיב

שור באדם שעשה ב

ששור באדם שעשה בו קטנים כגדולים אינו
דין שחייב על הקטנים כגדולים לא אם
אמרת אדם באדם שכן חייב כארבעה דברים
תאמר בשור שאינו חייב בר' דברים ת"ל
יאו בן יגח או בת יגח לחייב על הקטנים
כגדולים ואין לי אלא במועדין כחם מנין (א) דין
הוא והואיל וחייב באיש ואשה וחייב בבן ובת
הוא כשחייב באיש ואשה לא חלקת בין
תם למועד אף כשחייב בבן ובת לא חלקת
בין בן תם למועד ועוד קל וחומר מה איש
ואשה שכן הורע כחם בנוקין לא חלקת בו
בין תם למועד בן ובת שיפה כחם בנוקין
אינו דין שלא לחלוק בהן בין תם למועד
אמרת וכי דנין קל מחמור תחמיר (ב) עליו
אם תחמיר במועד תחמיר תחמיר כחם הקל
(ועוד) אם אמרת באיש ואשה שכן חייבין
במצות תאמר בבן ובת שפטורין מן המצות
ת"ל או בן יגח או בת יגח גיחה כ' כחם
נגיחה במועד גיחה למיתה גיחה לנזקין;
מיתני "שור שזיה מתחכך בכותל ונפל
על האדם נתכוין להרוג את הבהמה והרג
את האדם לכעני" והרג בן ישראל
לנפלים והרג בן קיימא פטור: **גמ'** אמר
שמואל פטור ממיחה וחייב בכופר ורב אמר
פטור מזה ומזה ואמאי הא תם הוא כ' כדאמר
רב כמועד ליפול על בני אדם בבורות הכא
נמי במועד להתחכך על בני אדם בכתלים
אי הכי בר קטלא הוא בשלמא התם
ירחוא ירוקא ונפל אלא הכא מאי איכא
למימר הכא נמי כמתחכך ככותל להנאתו
ומנא ידעינן דרבתר דנפל קא מתחכך ביה
ואכתי

ז' לא תתבין דאמרין לקמן
השור שהרג: ותייב כדופר.
בטובה: ורב אמר פטור מזה
וגו' כל זמן שהשור נסקילה
ויולו לתאן דרריש אם כופר
מחבורה: כדפריש ליוול על
הפירה (דף מ:): כשלא
בא לתרועי כדמתריקין התם
מ כגון דמזא ירוקא ופסל
ן מי הדור ונא לאוכלה
מאי שלא מתבין איכא:
גמחו ולא תתבין עליו:
ואכתי

ויונה מקרן כבוונה אבל הכא
ר מן הכופר קקן שלא בכ
רגל והא דפריך לקמן כדמו
יב מיתה ומשלם הכופר מש
ת נמי קשה דפטור רגל כבו
כבוונה דריסה על הכלים
והואיל וכן על כרחך ליכא
לקמן גרסינן מניא כוונתה

מד.

עין משפט
נר מצוה

סג א מ"י פ"י מהל' חזק
ממון הלכה ט סמג
עשן סו:
סד ב ג ד ה מ"י שס
הלכה י והלכה יב:

תורה אור השלם
 1. או בן יגח או בת יגח
 במשפט הזה יעשה לו
 שמות כא לא

וב' דען ק' מחמור. פ"ה דהך פירכא אדין ראשון דדעין שני דק"ו דאש ודאש שבוש כחן גזוקין לא דעין קל מחמור דאשילי אד לא הוה כמיז מועד כלל הוה יפיעין בחאי קל וחומר אע"ז דבא"ז גמי קאמר לא חלקת האי לישנא לאו דוקא אלא אנטרין דכל א"ס אחרת לעשות גזות שפוט שני שרא

קטנים כגדולים אינו
 כגדולים לא אם
 חייב בארבעה דברים
 יב כד דברים ת"ל
 לחייב על הקטנים
 ודקדק בתם מנין (ב) דין
 ואשה לחייב בכן ובת
 לא חלקת בו בין
 בכן ובת לא תחלוק
 קל וחומר מה איש
 בנזקין לא חלקת בו
 ושיפה כחם בנזקין
 בהן בין תם למועד
 מור להחמיר (ב) עליו
 ור תחמיר בתם הקל
 ור ואשה שכן חייבין
 שפטורין מן המצות
 יג נגיחה כרתם
 מיתה נגיחה לנזקין:
 תתחבך כבותר וגפל
 ג את הבהמה והרג
 והרג ג' ישראל
 א פטור: גמ' אמר
 חייב בכופר ורב אמר
 תם הוא כראמר
 ג' אדם בבורות הכא
 ל בני אדם כבתלים
 הוא בשלמא התם
 יא הכא מאי איכא
 תחבך כבותר להגנתו
 פל קא מתחבך ביה
 ואבתי

לישא דמתי דקתי ופל על האדם שלא היה מתכוין להפילו אלא
המחילה אחרת שגנב ע"י שהיה מתכוין בו להנחילו ולכן קאמר שמואל
היחיד דאמר בנחילו כדמשמע לישא דמתי דפסור ממיסה
כופר ורב אכל פסור מזה וזהו כדמשמע לישא דפסור
שפסור לגמרי והתקן היה כפור דהא דנקט בתמיני ופל על האדם
ולא קמי להפילו משום דלא מתכוין להנחילו ופסור מיירי אבל
מ"מ בתמיני להפילו ושלא על האדם משמע ליה שמיירי:

הכא נמי בפתחבך **לחנא**הו. תימה דהכא אמר רב דפטור מזה ומה ולקמן דהפריה (ד' מה): מוקי רב ממניין דקמיי משלם הכורב כמיעד ליפול על בני אדם בנזירות וחוץ וירקא ומינן ריביתו חס לקמן אי רגל כבושה שמעית עמנו כבוד רב לאכול הירק שגביר יודע שמתמעך האדם כמו רגל שדרסה ע"ג פטוק שיודע שיהיה המיטוק והיפוך כבוד כופר א"ע"י שאין השורר בקריאה ותחבך כמות להחלוטו (א) (שלא כבושה) הויא פ"י (א) (שלא כבושה) שאינו חמור ומיעד דהכא ולקמן לא דוקא מיעד בשלש פעמים אלא כלומר לה כמיעד ליפול על בני אדם בנזירות וכל הכי בר קטלא הוא דייק רב דפטור הוא מן המיתה ורש"י פירש כל הסוגיא לקמן ע"ג אכל דלירוש על האדם מיתתה מיון שלא נמתיך להרוג א"כ ר"ש דילני אלא נמתיך להרוג זה אי אפשר דעל כרחך לאו בנזירות הויא מיתתה מייקא מוקין מקטלא לענין כוונה וריבית שמואל מנא כספר יצן דלא שמואל ותיבאמא דרבי דפטור לעיל מכוסר כשאין השור בקריאה: הוב

הוא